

tacitus cogites. Ad ipm ore meo clamaui
z exaltaui sub lingua mea. Uide q̄ vult in
secreto esse integer q̄ offert holocausta me-
dullata. Hoc agite fratres: hoc imitami-
ni: vt dicatis. Venite audite quāta fecit ani-
me mee. Sicut enī que enarrat ipsius gratia
fiunt in aīa nostra. Uidete alia que dicat.

**Iniquitatem si aspexi in corde
meo: nō exaudiet dñs.** Considerate
mō frēs: q̄ facile: q̄ quotidie hoīes erube-
scentes hominū iniquitates accusāt: ma-
le fecit: p̄dite fecit: sceleratus hō ē: hoc for-
te p̄pter hoīes dicit. Uide si non in corde
tuo conspici iniquitatē: ne forte qd̄ rep̄hē-
dis in altero cogites facere: z iō in illū cla-
mes: nō qz fecit: sed qz inuēt̄ est. Redi ad
te: intus esto tibi iudex. Ecce in cubiculo
tuo abscondito: i ipsa vena itima cordis tui
vbi tu solus es: z ille qui videt illic: tibi di-
spliceat iniquitas: vt placeas deo. Noli il-
lam respicere: id noli illā diligere: sed poti-
us despice: id est contemne z auertere ab
ea. Quicquid letū pmiserit vt illiciat ad
peccādū: quicquid triste minatū fuerit: vt
impellat ad malefaciendū: totū nihil ē: to-
tum transit: despici dignū est vt calceet: nō
cōspici vt acceptet. Suggestit enī aliquā-
do per cogitationes vel verba colloquen-
tū maloz: Corrupūt enī mores bonos
colloquia mala: tu noli ea respicere. Sed
parū est in vultu: parū est in lingua: in cor-
de noli respicere: id est noli diligē: noli ac-
ceptare. Nā respectū p̄ dilectione poni q̄-
tidianū est: primo quia de deo dicim̄: re-
spexit me. Quid est respexit me? Ante enī
te nō videbat: Aut rursus attendebat: et
p̄cibus tuis cōmonitus est: vt in te oculos
mitteret: Uidebat te z aī: sed respexit me
dicens dilexit me. Et homini qui te videt: et
rogas eū dicit: vt misereat tui: respice me.
Uidet te: z dicit respice me. Quid ē respi-
ce: Bilige attēde: miserere mei. Ergo non
ideo dixit iniquitatē si aspexi i corde meo:
qz oīno nulla iniquitas suggerit cordi hu-
mano: Ibi suggerit: non cesset suggestio: s̄
fiet respectio. Si enim conspicias iniquita-
tem: retro aspicias: z incurris sentētiā dñi
dicēt̄ i euāgelio: Nemo ponēs manū sup
aratrū: z respiciēs retro apr̄ est regno dei.
Quid ergo debeo facē: Quod ait Ap̄s:
que retro oblitus in ea que ante sūt exten-
tus. Retro enī nostra omnia q̄ trāsierunt:
iniqua sunt. Nemo ex bono venit ad chri-
stum: omnes peccauerūt: vt credēdo iustifi-

cent. Perfecta iusticia nō erit: nisi i illa vi-
ta: tñ ad p̄fectum z mores boni ab ip̄o in-
spirant: ab ip̄o donant: Noli ergo tua me-
rita cōputare: noli z si suggerit iniquitas:
noli p̄sentire. Quid enī ait? Iniquitates si
conspexi in corde meo: non exaudiet dñs.

Propterea exaudiuit me deus:
Quia iniquitatē nō cōspexi in corde meo.
Et intendit voci orationis mee.
Benedict̄ deus me: qui non amouit de-
p̄cationē meā z misericordiā suā a me. Te-
net sensuz ab eo loco vbi ait: venite audite
narrabo vobis oēs qui timetis dñm quan-
ta fecit anime mee: z dixit que auditis z ad
finē ita cōclufit. **Benedict̄ deus me**
us qui non amouit dep̄cationem
meā z misericordiā suā a me. Sic
enim puenit ad resurrectionē iste qui loq̄
vbi iam z nos spe sum̄: imo z nos sumus:
z nostra vox ista est. Q̄diu ergo h̄ sumus
hoc rogemus deū: vt non a nobis amoue-
at dep̄cationē nostrā: z misericordiā suā:
id est vt pseueranter orem̄: z pseueranter
misereat. Adulti enim languescunt in oran-
do: z in nouitate sue conuersionis seruen-
ter orant: postea languide: postea frigide:
postea negligenter quasi securi fiunt. Uig-
ilat hostis: dormis tu. Ipse dñs p̄cepit i
euāgelio: qz optet semp orare z nō deficē.
Et dat similitudinē de illo iniquo iudice q̄
nec deū timebat: nec hominē reuerebat:
quē iterpellabat illa vidua quotidie vt au-
diret eaz: z cessit tedio: qui nō flectebatur
misericordia: z ait sibi iudex nequā: Si nec
deū timeo nec hoīes reuereor vel p̄pter te
dium qd̄ mihi quotidie facit hec vidua: au-
diam causam eius z vindicabo eā. Et ait
dñs. Si iudex hoc nequā fecit: par̄ vester
nō vindicabit electos suos qui ad euz cla-
mant die z nocte: Ita dico vob̄ faciet iudi-
ciū eoz cito. Ergo nō deficiam̄ in oratio-
ne. Ille qd̄ p̄cessur̄ ē: z si differt: nō aufert.
Securi d̄ pollicitatione ip̄i nō deficiam̄
in orādo: z h̄ ex b̄nficio ip̄ius est. Propte-
rea dixit: **B̄ndict̄ deus me:** q̄ non amouit
dep̄cationē meā: z misericordiā suā a me.
Cū vider̄ nō a te amotā dep̄cationē tuā:
secur̄ esto: qz non ē a te amota misericor-
dia eius.

Explicit Tractatus de ps̄. LXV
Incipit Tractatus de ps̄. LXVI

Prefatio.
Quoniam caritas vestra in duobus
psalmis qui iā tractati sūt exhor-

Alia lra.
† nō habet.

Alia lra.
† attrēdit.
† dep̄catiōis.

Alia lra.
† nō habet.
Alia lra.
† orationē.

tatos nos fuisse animā nostrā: vt bñdiceret dñm: et pio cantu dixisse: benedic aia mea dñm. Si ergo hortati sum⁹ i illis psalmis animā nostrā vt benediceret dñm: in hoc psalmo recte dicit.

Expositio psalmi.

Alla lfa. et nobis.

Deus misereatur nostri: et benedicat nos: Benedicat aia nostra dñm: et deus bñdicat nos.

Cū bñdicat nos dñs: nos crescimus: et cū benedicimus dominū: nos crescim⁹ vtrūq; nobis pdest. Nō auget ille bñdictione nostra: nec minuit maledictione nra. Qui maledicit dño ipse minuet: qui bñdicat dominū ipse auget. Prior est in nobis benedictio dñi: et cōsequens est: vt et nos benedicam⁹ dñm. Illa pluuia: iste fruct⁹ ē. Ergo tanq; reddidit fruct⁹ agricolae deo cōplenti nos et colenti: cantem⁹ ista deuotione: nō sterili non inani voce: sed vero corde. Apertissime enī deus pater dictus est agricola: Apłs dicit: Dei agricultura estis: dei edificatio estis. In reb⁹ hui⁹ mundi visibilibus vitis nō est edificiu: et edificiu nō est vinea: nos aut vinea domini sum⁹: qz colit nos ad fructū. edificiu dei sumus: qz colit nos et habitat in nobis. Et quid ait idēz Apłs: Ego plantauit: apollo rigauit: sed deus incrementū dedit. Ergo neq; qui plātat est aliquid: neq; qui rigat: sed qui incrementū dat deus. Ille ergo incrementū dat: nunquid forte isti sunt agricolae? Agricola enim dicit qui plantat: qui rigat. Bixit autem Apłs: Ego plantauit: apollo rigauit. Querimus vñ ipse iam fecerit? Respondit Apłs: Nō ego aut s gratia dei meci. Ergo quocūq; te verteris: siue p angelos: deum inuenies agricolā tuū: siue p pphetas ipse est agricola tu⁹: siue p apostolos ipm agnosce agricolam tuū. Quid ergo nos? Fortasse oparij sumus agricolae illius: et h ipsuz ab ipō impritis viribus: et ab ipō donata grā. Ipse ergo et colit: et incrementuz dat: agricola aut homo vineaz colit hactenus: vt aret: putet: adhibeat cetera que pertinent ad agricolarū diligentia: plucere vinee sue n̄ pōt. Quod si forte irrigare pōt: de cui⁹ potest: Ipse ducit quidē in riuum: sed deus implet fontē. Postremo in vinea sua incrementū dare seruiantis nō potest: formare fructus nō potest: modificare semina nō potest: tpa gignendi tempore nō potest. Deus autē qui oia potest agricola noster est securi sim⁹. Forte ait aliquis: Tu

dicit agricolam nostrū esse deum: imo ego apłos agricolas dico qui dixerūt: ego plātaui: apollo rigauit. Si ego dico nemo credit: si christus dicit: ve qui nō credit. Quid ergo dñs christus ait: Ego sum vitis vos sacramenta: pater meus agricola. Sitiat ergo terra et edat voces sitis sue: quoniam scriptū est: Anima mea sicut terra sine aq; tibi. Bicat ergo fra nostra: nos ipsi pluuiā dei desiderans: Be⁹ misereatur nostri et benedicat nos. Illuminet vultū suū super nos. Quersiturus eras fortasse quid est benedicat nos. Multis modis se volūt hoies benedici a deo. Alius benedici se vult vt habeat plenā domū necessarijs reb⁹ huic vite: Ali⁹ benedici se cupit vt optineat salutē corporis sine labe: Alius benedici se vult si forte egrotet vt reparet sanitatē: Ali⁹ desiderās filios et forte cōtristatus qd nō nascant benedici se vult: vt habeat posteritatē. Et quis enumeret diuersa vota hoim se a dño deo benedici cupientium: Quis aut nostrū dicturus est nō eē illaz dei benedictionē: si vel agricultura ei fructū ferat: vel domus cuiusq; abūdet copia rerū tēporaliū: vel ipa corporis salus: aut teneat ne amittat: aut amissa repetatur: Secunditas etiaz feminaz: et casta vota filios desiderantiū: ad quē p̄tinēt nisi ad dominū deū: Qui enim creauit quando non erat: ipse prolis successus fac pmanere qd cōdidit. Facit hec deus: donat hec deus. Parū est nob dicere: facit hec deus: donat hec deus: sed sol⁹ fac: sol⁹ donat. Quid enim: Facit hec deus: si facit hec aliquis: non deus facit hec. Et sol⁹ facit: et sine causa ista petuntur: vel ab hominib⁹ vel a demonibus: et queq; bona accipiunt inimici dei: ab illo accipiūt: et cū ab alijs petunt et accipiūt: ab illo accipiunt nesciētes. Quō cū puniunt et putant se ab alijs puniri: nescientes ab illo puniunt. Sic et cum vegetantur: implent: saluantur: liberantur. Et si hoc nescientes: vel hominib⁹ vel demonibus vel angelis tribuunt: nō habent nisi ab illo penes quez potestas est oim. Ad hoc dixerimus hec fratres vt quisq; etiaz ista terrena forte: vel propter supplementa necessitatis: vel ppter aliquā infirmitatez desiderat: non nisi ab illo desideret: qui est fons omniū bonorū et creator et recreator vniuersorū. Sed alia sūt dona que dat de⁹ et inimicis suis: alia que nō seruat nisi amicis suis. Que sunt dona q dat de⁹ inimicis

suis: Ea que enūeraui. Non enī soli boni
 plenas habent domos rebus necessarijs:
 aut soli boni: vel salui facti sunt: vel d' egrit
 tudine cōualescūt: aut soli boni filios ha-
 bēt: soli boni pecuniā: soli boni cetera apta
 huic vite temporali atq; trāseunt. Habet
 bec z mali: z aliqñ desunt bonis: sed desūt
 z malis: z plerūq; illis magl q̄ illis: aliqñ
 illis q̄ istis potius abūdāt. **P**ermixta ista
 temporalia deus esse voluit: quia si bonis
 solis ea daret: putarēt z mali ppter hoc co-
 lendū deū. **R**ursus si ea solis malis daret:
 timerent boni infirmi conuerti: ne ista illis
 forte deessent. Est enim adhuc anima in-
 firma minus capax regni dei: nutrire illam
 debet deus agricola noster. Nam z arbor
 que iam tempestates robore sustinet: cū de
 terra nasceretur herba erat. **F**luit ergo il-
 le agricola: nō solū robustas arbores pu-
 tare atq; purgare: sed etiā teneras in recē-
 ti ortu sepire. **P**rop̄ea dilectissimi: vt di-
 cere ceperā: si solis bonis darent ista: om-
 nes ppter bec accipiēda vellēt cōuerti ad
 deū. **R**ursus si solis malis darent: timerēt
 infirmi ne si puerterent amitterēt quod so-
 li mali haberēt: pmixta data sunt z bonis
 z malis. **R**ursus si solis bonis auferrētur:
 idem ille timor esset infirmoz nec cōuerte-
 rent ad deū. **R**ursus si solis malis auferrē-
 tur: ip̄a sola pena putaret qua mali plectū-
 tur. **Q**uod ergo dat ea bonis psolat itine-
 rātes: qđ dat ea z malis admonet bonos:
 vt alia desiderēt que nō habent cū malis
 cōmunia. **R**ursus bonis aufert ea quādo
 vult: vt interrogēt se d' suis viribus: z inue-
 niant se qui forte latebāt se: vtrū iā possint
 dicere: dñs dedit dñs abstulit: sicut domi-
 no placuit: ita factū est: sit nomē dñi bene-
 dictū. **B**enedixit enī z illa anima dñm: et
 reddidit fruct' cōpluta sagina benedictio-
 nis: dñs dedit dñs abstulit. **S**ubtraxit da-
 ta: sed nō subtraxit datorē anima benedi-
 cta. **O**mnis simplex nō herens terrenis re-
 bus: nec visco implicatis pēnis iacēs: sed
 exerto nitore virtutū in geminis alis gemi-
 ne dilectionis exultat in auras liberaf: z vi-
 det sibi subtractū esse qđ calcabat: nō ibi
 incūbebat z dic' secura: dñs dedit domū
 abstulit: sicut dño placuit ita factuz est: sit
 nomē dñi benedictū. **B**edit z abstulit: ma-
 net qui dedit z abstulit: qđ dedit sit ergo, no-
 men eius benedictū. **A**d hoc ergo ista au-
 ferunt bonis. **S**ed ne quis forte infirm' di-
 ceret: quādo esse possem tāte virtutis sicut

sanctus Job. **R**obur miraris arboris: qz
 modo nata ē. **H**ec magna quā mirarū: s' b
 cui' ramis z ymbra refrigeras virga fuit.
Sed times ne tibi auferantur bec: tu cū ta-
 lis fueris attēde qz auferūt z malis. **Q**uid
 te ergo differs a cōuersiōe? **Q**đ bonus ti-
 mes amittere: forte amissur' malus es. **S**i
 bonus ea pdideris: adest cōsolator qui ab-
 stulit. **A**rcā exinanita est auro: cor plenuz
 est fide. **F**ors paup es: sed intus diues es.
Buittas tecū portas quas nō amitteres
 etiam si de naufragio nudus exires. **Q**đ g
 forte pditurus es malus: cur nō bonum te
 inuenit dānū: **Q**uādo quidē vides z ma-
 los pati dānū: sed maiore illo damno feri-
 untur. **I**nanis est dom' inanior cōsciētia.
Quisquis malus ista pdiderit: nō habz fo-
 ris quod teneat: nō habet intus vbi requi-
 escat. **F**ugit hec vbi dānū passus est: vbi
 se ab oculis hoim de diuitiaz ostentatiōe
 iactabat. **F**am se i oculis hoim iactare nō
 potest: ad se intro nō redit: qz nihil habet.
Nō est imitatus formicam: nō sibi collegit
 grana cū estas esset. **Q**uid dixit cum estas
 esset: **L**ū esset vita z tranquillitas: cuz esset
 seculi huius erga illuz psperitas: quando
 ei vacabat: qñ felix vocabat' ab oib': estas
 ip̄sus erat: imitaref formicaz: audiret ver-
 ba dei: colligeret grana: int' recōderet. **T**e-
 nerat temptatio tribulationis: supuenerat
 hyems: tempestas timoris: frig' tristicie:
 siue dānum esset: siue salutis periculū: siue
 aliqua orbitas suoz: siue aliqua exbono-
 ratio: siue humiliatio hyems erat. **R**edit
 formica ad id quod estate collegit: z int'
 in secreto suo vbi nemo videt estiuis labo-
 rib' recreat'. **Q**ñ sibi ista colligebat estate
 videbāt oēs: cū his pascit i hyeme nullus
 videt. **Q**uid est hoc? **E**lide formicam dei:
 surgit quotidie ad ecclesiā dei: currit: orat:
 audit lectionē: hymnū cantat: ruminat qđ
 audiuit: apud se cogitat: recōdit intus gra-
 na collecta d' area. **H**ec ip̄a que mō dicūt
 qui prudenter audiunt hoc agūt: z ab om-
 nibus vident' pcedere ad ecclesiā: redire
 de ecclesia: audire sermonē: audire lectio-
 nem: inuenire libz: apire z legere: omnia
 ista vident' cum fiunt. **F**ormica illa est con-
 terens iter: portans z recondens in cōspe-
 ctu cernentiū. **T**enit hyems aliqñ: cui enī
 nō veit: **A**ccidit dānū: accidit orbitas: ce-
 teri miserant' forte vt miserz qui non norūt
 quid int' habeat formica quod comedat:
 z dicunt: miser ille cui hoc accidit. **Q**uid

illi credis animi esse: Quò confectus est: Adicitur ex se: còparat ex virib⁹ suis: et iò fallit: quia mēsurā qua se metit: vult afferre ad eū quē nō nouit: videt illuz passum dānū: aut humiliatū: aut orbitatē pcussū. Quid credis: Iste aliqd mali fecit: vt hoc illi ptingeret: tale cor habeāt: aut talē aīm inimici mei. Ignoras o homo: vere tu tibi inimic⁹ es: qui p estatē tibi nō colligis qd iste collegit. Adodo intus formica comedid labores estatis: sed eam colligētē videre poterat: māducantē videre non potes. Ista frēs quātū dñs dedit: quātū suggere re z imbuerē dignat⁹ est: infirmitatē z humilitatē nostrā: quātū capim⁹ p modulo nostro: dixim⁹ quare det deus oīa ista per mixta: z bonis z malis: z quare auferat: et bonis z malis. Bedit tibi: non extollaris: abstulit tibi nō frangaris. Times ne auferat: pōt auferre z malo. Adit⁹ ergo bonus quod dei est amittis: sed deū tenes. Sic ḡ z ille mal⁹: ipm hortamur. Passur⁹ es dānū: quis non passurus est orbitatē: Aliqs casus irruet: aliqua calamitas de trāsuerso: vnde cūq; plenus est mūdus: exempla non cessant. Loquor tibi in estate grana q colligis nō desūt. Attēde ad formicā o piger: collige cum potes: hyemis colligere te nō sinet: sed manducare quod collegerit. Quā multi enim tribulationē ita patiunt: vt nō eis vacet: nec legere aliquid: nec au dire aliquid: nec forte admittunt: ad eos qui eos cōsolent. Remansit formica in ca uerna: videat si collegit estate aliqd quo se auocet hyeme. Sed mō quia benedicat nos: quare bñdicit nos: Quia benedictio nem petit hec vox: vt benedicat nos deus: benedictione quā seruat amicis suis: quā solis bonis dat: ne p magno appetas qd z mali accipiunt. Quia bonus est deus fac illa qui solem suū facit oriri super bonos z malos: z pluit sup iustos z iniustos. Quid ergo precipue bonis: Quid p̄cipue iustis: Illuminet vultū suū sup nos. Solis hui⁹ vultū illuminat sup bonos z malos: vultū tuū illumina sup nos. Uident istā lucē cū pecoribus z boni z mali: beati enī mundo corde: qm̄ ipsi deū videbunt. Illuminet vultū suū sup nos. Seminus intellectus est: vterq; dicendus est. Illumina inquit vultū tuū sup nos: ostēde nobis vultū tuū. Nō enim aliqn̄ illuminat vultū suū deus: quasi aliqn̄ fuerit sine lumine: sed illumina super nos vt qd latebat ape-

riat nobis: z quod erat: sed nobis absconditū erat: reuelat sup nos: hoc est illumine tur. Aut certe imaginē tuam illumina sup nos: vt hoc dixerit: illumina vultū suū super nos: impōsisti nobis vultū tuū: fecisti nos ad imaginem z similitudinē tuā: fecisti nos nummū tuum: sed non debet imago tua in tenebris remanere. Aditte radiū sapientie tue: expellat tenebras nostras: et fulgeat in nobis imago tua. Cognoscām⁹ nos imaginē tuā: audiam⁹ qd dictū est in canticis canticorū: Nisi cognoueris temet ipsam o pulchra inter mulieres. Bicit⁹ enī ecclesie: nisi cognoueris temetip̄az. Quid est hoc: Nisi cognoueris ad imagines dei te factam: O anima ecclesie p̄ciosa: redēpta sanguine agni imaculati: attende qnti valeas: quid p te datū sit cogita. Bicom⁹ ergo z optem⁹: illuminet vultū suū sup nos. Bestam⁹ vultū eius: quō dicūt vultū impatorū: Vere quidē facer vultū dei est imagine ipsius: sed iniqui non cognoscunt in se imaginē dei. Ut illuminet vultū dei sup illos: quid debent dicere: Tu illuminabis lucernā meā dñe: deus meus illuminabis tenebras meas. Sum in tenebris peccatorū: sed radio sapientie tue discutiantur tenebre mee. Appareat vultū tuus: z si forte appareat p me aliquantulū de formis effectus: a te reformet qd a te formatū est. Illuminet ḡ vultū suū sup nos.

At cognoscāmus in terra viam tuā. In terra hac: i hac vita cognoscām⁹ viam tuā. Quid est viā tuam: Que ducit ad te. Agnoscām⁹ quo eam⁹: agnoscām⁹ qua eam⁹: vtrūq; in tenebris nō possum⁹. Longe es a pegrinantibus: viā nobis porreristi: p quā redeundū sit ad te. Agnoscāmus in terra viā tuā. Que est via ipsius: quia hoc optauim⁹ vt cognoscām⁹ in terra viam tuā: Questuri sum⁹ eam nos: nō per nos discituri. Possum⁹ eā de euangelio discere: Ego sū via dñs ait. Christ⁹ dicit: ego sūz via. Sed times ne erres: adiecit: z veritas. Quis errat i veritate: Errat qui recesserit a veritate. Veritas christus: via christus: Ambula. Times ne moriar⁹ aīq; puenias: Ego sū vita: ego sū iqt⁹ via z vitas z vita. Quasi diceret: quid times: Per me ābulas: ad me ābulas: in me req̄escis. Quid ergo ait: cognoscāmus in terra viam tuā: nisi cognoscām⁹ in terra christum tuū: Sed ipse psalm⁹ respōdeat: Reputetis ex alijs scripturis adhibendū esse

Alia fab. t. et miserat nostri.

testimoniū: qđ forte hic deest: repetendo ostēdit quid dixerit: vt cognoscam⁹ in terra viā tuā. Et quasi tu quererēs: i q̄ terra: qua via. In oibus gentib⁹ salutare tuū: In qua terra q̄ris: Audi in oib⁹ gentibus. Quā viā q̄ris: Audi salutare tuū. An forte christ⁹ nō est salutare ipsius: Et quid est qđ dixit: senex ille simeō: Senex ille in euāgelio inq̄ seruat⁹: annosus vsq̄ ad infantā verbi. Accepit enī senex ille: i manib⁹ suis infantē v̄bū dei. Qui r i vtero esse dignat⁹ est: in manib⁹ senis dedigref: Ille i vtero v̄ginis: q̄ in manib⁹ senis: infirm⁹ infans r intra viscera r in manib⁹ senis: ad dādā nobis firmitatē p̄ quez facta sūt oīa. Et si oīa r ip̄a mater. Ueit humilis: venit infirm⁹: sed indut⁹ infirmitate: sed viuit ex v̄tute dei: Ap̄ls ait. Erat q̄ i manib⁹ senis. Et qđ ait senex ille: Quid ait gratulās qđ iā solued⁹ hic esset: vidēs suis i manib⁹ p̄tineri a quo r in quo salus ei⁹ p̄tinebat: Iā dimittis inq̄: dñe seruu⁹ tuū in pace: qz viderūt oculi mei salutare tuū. Ergo b̄ndicat nos dñs r mibeat nri: illuminet vultū suū sup nos: vt cognoscamus in terra viā tuā. In qua fra: In oib⁹ gentib⁹. Quā viā: Salutare tuū. Quid sequit⁹: qz cognoscat⁹ via dei: qz cognoscat⁹ in omnib⁹ gentib⁹ salutare dei. **Cōfiteant tibi ppli de⁹: cōfiteant tibi: inquit: ppli oēs.** Exiit heretic⁹ r dicit: Ego i aīrica p̄los habeo: r alī ex alia pte: r ego in galacia p̄los habeo. Tu in africa: ille in galacia: ego illuz quero q̄ vbiq̄ habet. Certe ad istā vocē exultare ausi estis: qm̄ audistis: p̄fiteant tibi ppli de⁹. Audite sequētē versū: qz nō de pte loquit⁹: p̄fiteant tibi ppli oēs. Ambulate in via cū oib⁹ gentibus: ambulate in via cū oib⁹ pplis o filij pacis: filij vnice catholice ambulate i via: cātate ambulātes. Faciūt h̄ viatores ad solamē laboris. Cātate vos i hac via: obsecro vos p̄ ip̄am viam: cātate in hac via cātici nouū: cātate: nemo ibi vetera cantet. Cātate amatoria p̄rie vestre: nemo vetera: via noua: viator nou⁹: cātici nouū. Audi aplm̄ hortatē te ad cātici nouū. Si qua igit in christo noua creatura: vetera trāsierūt: ecce noua facta sūt. Cātici nouuz cātate in via: quā cognouistis in fra. In qua terra: In oib⁹ gentib⁹: p̄pterea r cātici nouū nō p̄tinet ad p̄tē. Qui in parte cantat: vet⁹ cātat. Quodlibet cātet: ve

tus cantat: vet⁹ hō cātat: diuisus est: carnal⁹ est. Certe in q̄ntū carnal⁹ est: in tātū vetus: r in q̄ntū sp̄ialis: in tātū nou⁹. Uide quid dicat Ap̄ls: Nō potui vobis loq̄ q̄i sp̄ialib⁹: s̄ q̄i carnalibus. Uñ illos p̄bat carnales: Cū enī vn⁹ dic: ego suz Pauli: alī vō apollo: nōne iqt̄ carnales est: Ergo i spū cātici nouū: cātā i via segura: sic viatores cātāt: r plerūq̄ i nocte cātāt. Formidolosa circūstrepūt oīa: v̄l pot⁹ nō circūstrepūt: s̄ circūsilēt: r quātomagis silētia: tātomagis formidolosa: cātant tñ r qz latrones timēt: q̄nto securi⁹ cātāt i christo: Nō h̄z via ista latronē: si tu non deserēdo: viā nō incidās i latronē. Cātā inq̄ securi⁹ cātici nouū in via quā cognouisti in fra: hoc est in oib⁹ gentib⁹. Uide qz ip̄m cātici nouū nō tecum cātāt q̄ in pte esse voluit: Cātate inq̄ dñs cātici nouū: r seq̄t cātate dñs oīs terra. Cōfiteant tibi ppli de⁹: iuenerūt viā tuā: p̄fiteant. Ip̄a cātatio cōfessio est: p̄fessio peccatorū tuorū r virtutis dei. Tuā iniq̄tatē p̄fite: gr̄am dei cōfite re. Te accusa: illū gl̄ifica. Te rephēde: illū lauda: vt r tpe venēs: inueniat te punitorē tuū: vt exhibeat se tibi saluatorē tuū. Quid enī timet p̄fiteri q̄ iuenitis h̄ac viā i oib⁹ gentib⁹: Quid timens p̄fiteri r i p̄fessioe v̄ra cātate cātici nouū cū oī terra: In oī terra i pace catholica cōfiteri times deo ne p̄fessū dānet. Si nō p̄fessus lates: nō p̄fessus dānaberī. Times p̄fiteri q̄ nō p̄fiteo esse nō potes occult⁹: dānaberis tacit⁹: q̄ posses liberari p̄fessus. Cōfiteant tibi ppli de⁹: p̄fiteant tibi ppli oēs. Et quia ista p̄fessio nō ad supplicū ducit: seq̄t r dicit: **Letent r exultēt gētes: Si plāgūt an̄ hoīem p̄fessi latrones: letēt an̄ deū p̄fessi fideles.** Si hō iudicet: erigit a latrone p̄fessionē tortor r timor: imo aliq̄i p̄fessionē p̄mit timor: erigit dolor: r ille q̄ plāgit i tormētis: timet an̄ occidi p̄fessus portat tormēta q̄ntū p̄or: r si vict⁹ dolore fuerit p̄fert ad mortē vocē suā. Nusq̄ q̄ let⁹: nusq̄ exultans: an̄q̄ p̄fiteat exarat vngu la: cū p̄fessus fuerit dānat carnifex: ducit miser vbiq̄. Sz letēt r exultēt gētes. Uñ: **Ip̄er ip̄am p̄fessionē. Quare: Quia bon⁹ ē cui p̄fitem.** Ad h̄ erigit p̄fessionē: vt liberet humilē: ad h̄ dānat nō p̄fiteo: vt punit sup̄bū. Ergo trist⁹ esto an̄q̄ p̄fiteat: cōfessus exulta: iā sanaberī: n̄ p̄fiteat p̄sciētia tua sanie collegerat: apostema tumuerat: cruciabat te: requiescere nō sinebat: adhi

bet medic^o fomenta verbor^{um} et aliqui secat: adhibet medicinale ferruz in corruptione tribulationis: tu agnosce medici manu: pfitere: exeat in pffessione et defluat ois sanies: ia exulta: iaz letare: qd reliquum est: facile sanabit. **C**onfiteant tibi ppli de^o: pfitent tibi ppli oes: et qz cofitent: letent et exultent gētes. **Q**uoniam iudicas ppos in eqtate: Nemo te fallat: gaudeat iudicad^o: q timuit iudicatur. **P**reuidit eni et pueit faciem ei^o in pffessione: ille aut ppos cu venerit i eqtate iudicabit. **Q**uid ibi valebit calliditas accusatoris: vbi est test^{is} consciētia: vbi tu eris et ca tua: vbi iudex no qrit testē: **A**duocatū misit tibi ppter illū: et p illū pfitere. **A**ge cam tuā: et defensor ē penitētis: debitor venie cofitētis: iudex innocentis. **V**ere timere potuer^{is} cam tuā: vbi aduocat^o tu^o erit iudex tu^o. **L**etent g^o et exultēt gētes: qm iudicas ppos in eqtate. **S**ed timē potest ne male iudicent: dent se corrigēdos: dent se dirigēdos ei q videt iudicados. **H**ic corrigāt: et no timeāt cu iudicabūf. **V**nde qd dicat i alio psalmo. **B**e^o in noie tuo saluū me fac: et i vtute tua iudica me. **Q**uid ait? **S**i nō me pu^o saluas i noie tuo: debeo time re cū me iudicab i vtute tua. **S**i at me pu^o saluas in noie tuo: quid timebo iudicātē in vtute: cui^o sal^o pcessit in noie: **S**ic etiā h loco pfitent tibi ppli oes. **E**t ne puter^{is} aliquid timēdū i cofessione: letent inqt: et exultēt gētes. **Q**uare letent et exultēt: **Q**uoniam iudicas ppos in eqtate. **N**ēo q nos premiū dat: nēo te corrupit: nēo te fallit: g securus sis: **S**ed qd de ca tua: **N**ēo corrupit deum māifestū est: ne forte iō magi timēdū sit: qā corrupti nullo mō pōt. **Q**uō g secur^o es secūdū illō qd iā dcm ē: de^o i noie tuo saluū me fac: et i vtute tua iudica me: sic et hic: letent et exultēt gētes: qm iudicas ppos in eqtate. **E**t ne timeāt iuqui: **H**ic ait. **E**t gētes in terra dirigēs: **P**raue erāt gentes: et tortuose erāt gētes: puerse erāt gētes: merito prauitatis et distortiōis et puerisitatis sue: iudicē venientē timent. **V**enit man^o ipsius: extēta ē misericorditer i ppos: dirigunt vt ambulēt rectā viam: quid timeāt vturuz iudicē: q pmo agnouerūt correctorē: **A**dmanib^o ei^o dent se: ipe gētes i fra dirigit. **B**i recte aut gētes ābulātes i fide: exultātes i illo: faciētes opa bona: et si qua forte qm p mare nauigāt: intrat aq p minutissimas cauernas: p rinulas ad sentinā: exhauriēdo eā p opa bona: ne pl^o intrādo cumulū faci

at: et nauī depmat: exhauriēdo qtidie: ieiunādo: orādo: elemosynas faciēdo: dicēdo puro corde: dimitte nobis debita nra: sic et nos dimittim^o debitorib^o nris: **B**icēdo ista ambula secur^o: et exulta i via: cāta i via: noli timere iudicē. **A**nq^o esses fidelis iuenuisti saluatozē: ipiū te qsiuit vt redimeret: redēptū deseret vt pdat: **E**t gētes in terra diriget. **E**xultat: gaudet orator: repetit cosdē versus in exhortatiōe. **C**onfiteant tibi ppli de^o pfitent tibi ppli omnes: terra dedit fructū suū. **Q**uē fructū: **C**onfiteāt tibi ppli oes. **T**erra erat: spinis plena erat: accessit eradicationis man^o: accessit vocatio maiestatis ei^o et misericordie: cepit fra pfiteri: iā dat fra fructū suū. **B**aret fructū suū: nisi an^o cōplueret: **B**aret fra fructū suū: nisi ante misericordiā dei iueneret desup: **L**egat mibi iqs: quo cōpluta de derit fra fructū suū. **A**udi cōpluetē dñm. **A**gite pñiam: appropinqbit eni regnū celoz. **P**luuit et ipa pluuia: tonitrus ē: terret: time tonātē: et excipe pluētē. **E**cce post illā vocē tonātis et pluētis dei: post illā vocez aliquid de ipō euāgelio audiam^o: **E**cce illa meretrix malā famā hñs in ciuitate: irrupit i alienā domū: q nō erat inuitata ab hospite: s ab iuitato vocata: vocata non lingua: sed grā. **M**ouerat egra bre ibi se locū: vbi medicū suū discubere sciebat. **I**ngressa ē q erat peccatrix: nō audet accedere nisi ad pedes: slet ad pedes: irrigat lachrymis: tergit crinib^o: vnget vngento. **Q**uid mirari: **T**erra dedit fructū suū. **E**rgo hoc factū ē tibi: pluētē dño p os suū: facta sūt que legim^o in euangelio: quo pluyente dño p nubes suas: missis Aplis et pdicantib^o veritate: terra ampli^o dedit fructū suuz: et ista seges iā ipleuit orbē terraz. **V**nde qd deinde dicat. **B**ndicat nos de^o deus noster bndicat nos de^o. **B**ndicat sic dixit: etiā atqz etiā bndicat: multiplicet bndicēdo. **A**ttēdat caritas vra: qm iā pcessit fruct^o fre in hierusalē. **I**nde eni cepit ecclesia: venit ibi spūs sanct^o et ipleuit scōs i vnū pgregatos: facta sūt miracula: linguis oim locuti sūt: ipleti sūt spiritu dei: cōuersi sūt qui ibi erāt: timētes et susipientes imbre diuinū: dederūt i pffessione tāntū fructū: vt oia sua in cōe pferrēt distribuētes pauperib^o: vt nēo diceret aliqd pprū: s essent illis oia cōia: et haberēt aiazynā et cor vnū i deū. **B**onar^o eni ill^o erat sanguis dñi que fuderāt: donat^o erat ignoscēte dño: vt iam

quod fuderat etiam bibere disceret. Ad magnus
ibi fructus: fra dedit fructum suum: et magnum
fructum et optimum fructum. Numquid fra illa
sola debuit dare fructum suum: Benedicat nos
deus deus noster benedicat nos deus. Adhuc be-
nedicat: benedictio enim in multiplicatione solet
maxime et proprie intelligi. Probemus in Ge-
nesi. Video opera dei. Fecit deus lucem: et diuisit
deus in lucem et tenebras: lucem vocauit
diem: et tenebras vocauit noctem. Non dictum est:
benedixit lucem: etenim eadem lux redit et alinat
diebus ac noctibus. Vocauit celum firmamentum
in aquas et aquas: si dixit benedixit celum. Discre-
uit mare ab arida: et nominauit utrumque: arida
fratrum: et congregatorem aquarum mare: nec hoc dictum est
benedixit deus. Velum est ad ea que fecunditatem ha-
bitura erant semine: et ex aqua existetia: ipsa enim
maxima multiplicationis veritatem habet: et be-
nedixit ea dominus dicens: Crescite et multiplicamini
et replete aquas maris: et volatilia multipli-
cetur super fratrum. Sic et cum omnia subiecit homini quem
fecit ad imaginem suam: scriptum est: et benedixit eos
deus dicens: crescite et multiplicamini et implete fa-
ciem fratrum. Ergo benedictio proprie ad multiplica-
tionem valet: et ad impletam faciem fratrum. Audi et in
hoc psalmo: benedicat nos deus deus noster: benedicat
nos deus. Et que valet ista benedictio: Et me-
tuat eum omnes fines terre. Ergo fratres mei
sic abundant in nomine christi benedixit nos deus:
ut filii sui impleat vniuersam faciem terre: ad-
optat in regnum suum coheredibus vniuersi
sui. Unicum genuit: et vnum noluit: vnicum ge-
nuit in omni et vnum eum noluit. Fecit ei fratres: et si
non gignendo: tamen adoptando fecit ei cohere-
des. Fecit eum participem patri mortalitatem nostre: ut
crederemur nos esse participes diuitiarum eius. Et
tendamus partem nostram: predicta sunt omnia: exhibent
omnia: agit euangelium per orbem fratrum: omnis labor
humani generis in hoc tempore testimonium dicit: implet
omnia que in scripturis predicta sunt: sic usque ad ho-
diernum diem omnia venerunt: sic et que restant euen-
tura sunt. Timeamus iudicium diem: veterum est do-
minus: que venit humilis: venit excelsus: qui venit
iudicandus: venit iudicaturus. Agnoscamus hu-
miles: ut non expauescamus excelsum: amplectamur
humiles: ut desideremus excelsum. Beside-
rantibus enim se propitius veniet. Illi enim deside-
rant qui tenuerunt fidem eius: et fecerunt mandata
eius. Nam et si nolimus veniet. Velimus ergo veniat:
quod veniet et si nolimus. Quomodo velimus ut veniat:
Bene viuendo: bene agendo: preterita nos si dele-
ctet: presentia non nos teneant: ne claudamus au-
rem nostram de cauda: ne premamus aurem in terra:
ne preteritis retardemur ab audiendo: ne pre-

sentibus implicemur: sed ad futura meditatio. Et
tendamus nos in ea que ante sunt: obliuiscamur pre-
terita. Et quomodo laboramus: et quomodo gemimus:
quomodo suspiramus: quomodo modo loquimur: quomodo ex
quantulaculis parte sentimus et capere non possu-
mus: capiemus: profuemur in resurrectione
iustorum. Renouabit iuuenturam nostram sicut aquila:
tandem nos vetustate nostram ad petram christi
sum coteramus. Siue illa vera sint fratres que
dicunt de serpente: vel dicunt de aquila: siue
sit fama potius hominum quam veritas: veritas est
tamen in scripturis: et non sine causa hoc dixerunt scriptu-
re: nos quecunquod illud significat faciamus: et que
sit illud verum non laboremus: Tu esto talis
ut vetustas tua renouari possit sicut aquile: et
scias eam non posse renouari: nisi vetustas
tua in petra contrita fuerit: id est nisi auxilio
petre: nisi auxilio christi: non poteris reno-
uari. Tu noli dulcedine preterite vite ob-
surdescere aduersus verbum dei: noli presen-
tibus rebus sic teneri et impediri ut dicas: non
mihi vacat legere: non mihi vacat audire:
hoc aurem premere in terra est. Tu ergo talis no-
li esse: sed esto talis qualis contra inuenis: id est
ut preterita obliuiscaris: in anteriora te exten-
das: ut vetustate tuam in petra perteras: Et si
que tibi similitudines date fuerit: si iuene-
ris in scripturis crede: si non inuenieris di-
ci nisi fama: nec valde credas: res ipsa for-
te ita est: forte non est ita: tu profice tibi va-
leat ad salutem ista similitudo. Non vis ad
istam similitudinem: per aliam fac dum tamen fa-
cias. et securus expecta regnum dei: ne ri-
retur tecum oratio tua. Tu enim christiane
quando dicis: adueniat regnum tuum: quomodo
dicis: adueniat regnum tuum: Excute cor tuum
vide. Ecce veniat regnum tuum: clamat tibi
venio: non times. Sepe diximus caritati
vestre: et predicare veritatez nihil est: si cor
a lingua dissentiat: et audire veritatem ni-
hil est: si non auditionem fructus sequatur. Be-
in isto loco quasi sublimiore loquimur ad vos:
que sumus aut timore sub pedibus vestris de-
uus nouerit qui propitius sit humilibus: quia
non nos tam delectant voces laudantium:
que deuotio contentium et facta rectorum: et que
non delectemur nisi profectibus vestris: in
istis laudibus piclitamur: ille nouerit qui
nos ab omnibus periculis liberet: et nos vobi-
scum ab omni temptatione saluatos in re-
gno suo cognoscere et coronare dignetur.

Explicit Tractatus de ps. LXVI

Psalmus

Incipit Tractatus de ps. LXVII

Psalmi huius titulus non videtur esse
onorose disputationis: simplex enim
apparet et facilis. Nam ita se habet.
In fine: ipsi David psalmus can-
tici. In multis autem istis psalmis admonuimus
quod sit in fine: quoniam finis legis Christus ad iustici-
am omni crediti: finis qui perficiat: non qui con-
sumat aut perdat. Verum si quis conetur in-
quire: quod sibi velit psalmus cantici: cur non aut
psalmus aut canticum: sed utrumque: vel quod insit
in psalmum canticum: et canticum psalmum: quia et sic
quorundam psalmorum tituli inscribuntur: iuveni et
fortasse aliquid quod acutioribus et ociosioribus
nos reliquimus: Discreuerunt quidam autem nos in
canticum et psalmum: ut quoniam canticum ore profertur:
psalmus autem visibili organo adhibito: id est
psalterio canitur: Et deant canticum signifi-
cani intelligentie mentis: psalmo vero opera
corporis: sic in hoc ipso sexagesimo septimo quem
nunc tractandum suscepimus: illud quod dictum est:
Cantate deo: psallite nobis eius: ita quidam discre-
uerunt: ut cantate deo dictum videatur: quia ea que
in seipso mens agit deo nota sunt: ab hominibus
non videntur: opera vero bona quoniam invidenda sunt
ab hominibus: ut glorificet patrem nostrum qui in celis est:
merito dictum sit: psallite nobis eius: id est diffama-
tioni eius: ut laudabilis noverit. Hanc dif-
ferentiam alicubi quantum recolo: etiam ipse se
curus sum. Adhuc autem legisse nos etiam psal-
lite deo: quia talia que visibilia bene operamur: non
tamen hominibus: sed etiam deo placet. Non autem omnia que
deo placet etiam hominibus placent: que videre non
possunt. Unum murum est si quemadmodum utrumque legi-
tur: et cantate deo et psallite deo: ita alicubi
legi potest: cantate nobis eius. Quod si et hoc in scrip-
tis sanctis dictum invenimus: hec differentia frustra
elaborata est. Adhuc etiam me quod generali
noie magis psalmi quam cantica vocantur: ita
ut dominus diceret: que septa sunt in lege et prophetis
et psalmis de me: et liber ipse psalmorum dicitur
non canticorum: sic scriptum est inquit in libro psal-
morum: cum potest secundum istam differentiam: cantica
dici debuisse videantur: quoniam canticum etiam sine
psalmo esse potest: psalmus vero sine canticum esse
potest. Possunt etenim cogitationes esse mentis que
non sunt opera corporalia: nullum est autem opus bo-
num: cuius non sit in mente cogitatio: ac per hoc:
id est ibi et ibi utrobique psalmi: et tamen sic di-
xi generaliter psalmi appellantur non cantica: li-
berque psalmorum non canticorum. Et si intelligatur
atque discutiantur sensus dictorum ubi titulus
est tantummodo psalmi: et ubi tantummodo cantici: et
ubi non psalmus cantici: sicut in isto: sed can-

LXVII

tici psalmi inscriptum est: nescio utrum possit
ista differentia demonstrari. Proinde sic ce-
pamus relinquentes ista eis que possunt et quibus va-
cat talia discernere: et certa differentiarum ra-
tione definire: nos quantum adiuvante domi-
no valemus huius psalmi textum consideremus
atque tractemus.

Expositio psalmi.

Exurgat deus et dissipentur ini-
mici eius: Factum est: exurrexit
Christus: qui est super omnia deus benedictus
in secula: et dispersi sunt inimici eius per omnes gen-
tes. Iudei in eodem loco ubi inimicitias exer-
cuerunt debellati: atque inde per cuncta dispersi:
et nunc oderunt: sed metuent: et in ipso metu fa-
ciunt quod sequitur. Et fugiant qui oderunt eum a fa-
cie eius. Fuga quippe animi est timor. Nam car-
nali fuga que fugiunt ab eius facie: que ubique pe-
sentie sue demonstrat effectum: Quo abibo
inquit ille a spiritu tuo: et a facie tua que fugiam: Ad-
ergo non corpe fugiunt: timedo se non laten-
do: nec ab ea facie quam non vident: sed ab ea
quam videre coguntur: Facies quippe eius appella-
ta est peritiam eius per ecclesiam eius. Unus illis inimi-
cibus dixit. Quomodo videbitur filiis hominis veni-
entem in nubibus: sic venit in ecclesia sua: diffun-
dens eam toto orbe terrarum: in quo dispersi sunt
inimici eius. Venit autem in talibus nubibus: de quibus
dicit: Nubem dabo nubibus meis: ne pluant super
eam imbrem. Fugiant ergo qui oderunt eum a facie
eius: timeant a peritiam sanctorum fidelium eius: de quibus
dicit: Lumen vni ex minimis meis fecisti mihi
hi fecistis. Sic deficit fumus deficit
ant: Extulerunt enim se ab ignibus odiorum suo-
rum: insubie typum: et ponentes in celum os suum
atque clamantes: crucifige crucifige: capto il-
luserunt: pedentem irriderunt: et vni victores tu-
muerunt: mox victi evanuerunt. Sicut flu-
it cera a facie ignis: sic pereant pec-
catores a facie dei. Quod forsitan eos
hoc loco significauerit: quorum duricia in pe-
nitentie lachrymis soluit: tamen etiam illud in-
telligi potest ut futurum iudicium comminaretur: quia
cum in hoc seculo sic fumus se extollendo: id est
supbiendo defecerint: veniet illis in fine ex-
trema damnatio: ut ab eius facie pereant in
eternum: cum in sua claritate fuerit presentat:
velut ignis ad penam invidiosorum: lumens in
storum. Benignus sequitur. Et iusti iocun-
dentur et exultent in conspectu dei: de-
lectentur in leticia. Tunc enim audiet. Ve-
nite benedicti patris mei percipite regnum. Vocan-
dentur ergo qui laboraverunt: et exultent in conspectu
dei. Non enim erit exultationis huius tanquam